

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

144

Vragen van het lid **Vestering** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister voor Natuur en Stikstof over *het handjeclap dat heeft plaatsgevonden tussen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de fabrikant van een emissiearme stalvloer, om de stalvloer als schoner te beoordelen* (ingezonden 15 september 2022).

Mededeling van Staatssecretaris **Heijnen** (Infrastructuur en Waterstaat) (ontvangen 4 oktober 2022).

Vraag 1

Kent u het bericht «Fabrikant had invloed op goedkeuring emissiearme stalvloer, rechter vindt die inspraak «niet juist»»?¹

Vraag 2

Klopt het dat de Eco-vloer waar het in dit artikel om gaat, de meest gebruikte emissiearme stalvloer voor de melkveehouderij is en dat dit één van de stalvloeren is waar de Raad van State recent van heeft geoordeeld dat de werking te onzeker is?²

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat ambtenaren van het voormalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M, nu het Ministerie van IenW) het advies van de Technische Adviespool (TAP) om de Eco-vloer van fabrikant Anders Beton niet als emissiearme techniek goed te keuren, niet hebben overgenomen?³ Zo ja, waarom is dat advies niet overgenomen?

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat het Ministerie van I&M een emissiefactor van 7 kg ammoniak per dierplaats per jaar op wilde nemen, maar dat dit onder druk van de fabrikant (die zelfs dreigde met een schadeclaim) is verlaagd naar 6 kg ammoniak per dierplaats per jaar? Zo ja, waarom is dit verlaagd?

¹ Eenvandaag, 15 juni 2022 (<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/fabrikant-had-invloed-op-goedkeuring-emissiearme-stalvloer-rechter-vindt-die-inspraak-niet-juist/>).

² Uitspraak Raad van State, 7 september 2022, <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/@132885/emissiearme-stallen/>.

³ Volkskrant, 7 september 2022 (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/hogste-bestuursrechter-bevestigt-te-veel-twijfel-over-effectiviteit-emissiearme-koeienstallen~b3b1ff02/>).

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (STAB) heeft nagerekend en bevestigd dat 7 kg ammoniak de correcte emissiefactor had moeten zijn?

Vraag 6

Deelt u het inzicht dat hier sprake is geweest van handjeklap tussen de fabrikant en het Ministerie van I&M? Deelt u het oordeel van de rechtbank Oost-Brabant dat deze gang van zaken «niet juist» is?

Vraag 7

Was de Staatssecretaris (of haar voorganger) op de hoogte van deze deal met fabrikant Anders Beton? Zo ja, hoe heeft zij hierop gereageerd? Zo nee, hoe kan dat?

Vraag 8

Was de Minister (of haar voorganger op het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) op de hoogte van deze gang van zaken, die uiterst relevant is omdat het Ministerie van LNV eindverantwoordelijk is voor de uitgifte van natuurvergunningen op basis van deze staltechnieken en voor de naleving van de Europese natuurbeschermingswetten?

Vraag 9

Zo ja, hoe heeft zij hierop gereageerd? Zo nee, hoe kan dat en wat is haar reactie richting het Ministerie van IenW dat dit niet is gedeeld met het Ministerie van LNV?

Vraag 10

Hoe beoordeelt u het dat fabrikanten van staltechnieken blijkbaar een zeer grote inspraak hebben in de beoordeling van die technieken? Wat betekent dit voor de andere beoordeelde staltechnieken op de Rav-lijst (Regeling ammoniak en veehouderij)? Wat gaat u doen om te voorkomen dat dergelijke inmenging in de toekomst nog mogelijk is?

Vraag 11

Kunt u aangeven waarom het Ministerie van LNV de provincie Utrecht heeft bijgestaan in het hoger beroep in de zaak over de emissiearme stalvloeren,^{4, 5} als bij de rijksoverheid reeds bekend was dat de emissiefactor van de Eco-vloer onder druk te rooskleurig was beoordeeld?

Vraag 12

Kunt u de interne memo's en verslagen van overleggen en alle andere vormen van communicatie tussen de TAP en de fabrikant, die als bijlage bij het advies van de STAB aan de rechtbank Oost-Brabant in de zaak ECLI:NL:R-BOBR:2022:1323 zitten,⁶ met de Kamer delen?

Vraag 13

Kunt u de adviezen van het expertpanel (met daarin onder andere Wageningen University & Research (WUR), Witteveen+Bos, ECN en het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO)) aan de TAP over de Eco-vloer met de Kamer delen? Wat is er met deze adviezen gebeurd?

Vraag 14

Kunt u de adviezen van de TAP aan het Ministerie van I&M over de Eco-vloer met de Kamer delen? Wat is er met deze adviezen gebeurd?

---

⁴ Zoals geschreven in antwoord op vragen van de leden Ouwehand en Tjeerd de Groot over de toename van het stikstofoverschot en nieuwe gerechtelijke uitspraken die het huidige stikstofbeleid afkeuren (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2203).

⁵ Rechtspraak.nl, 22 september 2021 (<https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Midden-Nederland/Nieuws/Paginas/Rechtbank-vernietigt-stikstofbesluiten-Utrechtse-veehouderijen.aspx>).

⁶ Rechtspraak.nl, 8 april 2022 (<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBOBR:2022:1323>).

Vraag 15

Heeft het Ministerie van IenW dan wel het Ministerie van LNV enige andere signalen binnengekregen over andere «emissiearme» staltechnieken waarvan de emissienormen op de Rav-lijst mogelijk niet kloppen of te onzeker zijn? Zo ja, welke?

Vraag 16

Deelt u het inzicht dat zogenaamde «emissiearme» staltechnieken te vaak niet werken, dat hiermee gesjoemeld wordt, dat het tot schaalvergroting en intensivering van de veehouderij leidt en dat het de problemen in de veehouderij hiermee niet integraal worden aangepakt?

Vraag 17

Gaat u stoppen met het subsidiëren van technische lapmiddelen tegen de schade van de veehouderij met miljarden belastinggeld?

Vraag 18

Kunt u deze vragen één voor één en binnen de gestelde termijn beantwoorden?

Mededeling

Hierbij informeer ik u dat de vragen van het lid Vestering (PvdD) van 15 september jl. over handjeklap tussen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de fabrikant van een emissiearme stalvloer niet binnen de gebruikelijke termijn beantwoord kunnen worden vanwege de benodigde (interdepartementale) afstemming en de toets op de volledigheid van de gevraagde documenten. Uw Kamer ontvangt de antwoorden zo spoedig mogelijk.